

Danskerne ændrer opsparing: Pensionen skal række hele livet

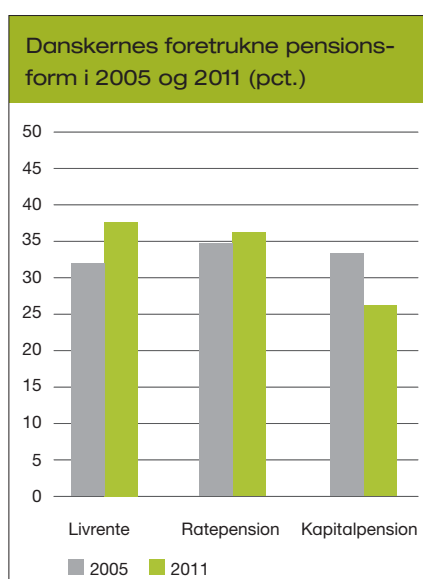
Den danske befolkning siger i stadig stigende grad nej til at få deres pensionsopsparing i hånden på én gang og ønsker i stedet at få pengene udbetalt i mindre portioner, så længe de lever.

Det viser en ny undersøgelse, gennemført af ATP i maj 2011. Livrente – der netop udbetales, fra man lader sig pensionere, og så længe man lever – er nu det foretrukne produkt, fremgår det af undersøgelsen.

38 pct. foretrækker livrente, 36 pct. ønsker ratepension – der fx udbetales månedsvis over en tiårig periode, mens kun 26 pct. mener, at udbetaling på én gang, kapitalpension, er at foretrække.

At livrente på den måde kommer ind på en førsteplads er noget nyt. Samme undersøgelse blev gennemført for seks år siden – i 2005 – og her indtog livrenten ikke førstepladsen, men derimod sidstepladsen.

Mens livrentens popularitet er steget, så er det gået stik modsat med kapitalpensionen, altså engangsudbetalingen. Kapitalpensionen var den foretrukne pensionsform for en tredjedel i 2005, men er nu blevet taberen i forhold til livrente og

Spørgsmålet, der er svaret på, er følgende: Den dag du skal pensioneres, vil du så helst have hele din pensionsopsparing udbetalt på én gang, eller vil du hellere have pengene udbetalt over en årrække? Svaremulighederne er: På én gang, over en tiårsperiode og over hele min pensionistilværelse.

Kilde: Analysebureauet Wilke 2005 og 2011 samt ATP's beregninger.

ratepension. I 2011 er det blot hver fjerde, der foretrækker den.

God idé at sikre sig hele pensionstilværelsen

Skiftet i holdningen til pensionsudbetaling hænger med stor sandsynlighed

sammen med, at det de senere år er gået op for mange, at de har udsigt til et langt liv.

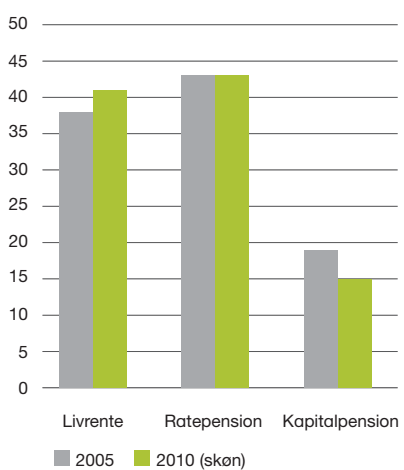
Det mener i hvert fald privatøkonom i Danske Bank, Las Olsen: »Der har i medierne været meget fokus på, at levetiden er kraftigt stigende. Det er en sandsynlig forklaring på, at færre nu foretrækker kapitalpension og i stedet ønsker en livrente. Hvis man forventer at leve længe, kan det være en god idé at sikre sig, at der er penge til hele pensionstilværelsen,« siger Las Olsen.

Ratepensioner flader ud

Indbetalingerne til ratepensioner målt som andel af de samlede pensionsindbetalinger er øget systematisk fra år til år siden midten af 90'erne, men udviklingen i de senere år tyder på, at det mønster er ved at ændre sig. Hvis det er rigtigt, er det ikke kun i holdning, men også i handling, at befolkningen har flyttet sig. Den hidtidige støtte stigning er fladet ud i de senere år.

Ratepensionen har fortsat førstepladsen, men kun lige netop. Mens 43 pct. af indbetalingerne i 2010 gik til ratepension, blev 41 pct. placeret i livrenter og kun 15 pct. i kapitalpension, viser et skøn fra brancheforeningen Forsikring og Pension. ►

Danskernes indbetalinger på pensionsordninger, 2005 og 2010 (pct.)

Indbetalingerne til pensionsordningerne ligger hinanden fra år til år. Ændringer sker kun langsomt. Alligevel har der været synlige bevægelser siden 2005: Livrenten udgør i dag en større andel af danskernes pensionsopsparing end i 2005, hvorimod kapitalpensionernes andel er faldet.

Note: Tallene for 2010 er udtryk for et skøn, foretaget af Forsikring og Pension. Kilde: Forsikring og Pension.

- »En primær drivkraft bag ændringer i befolkningens pensionsopsparing er helt sikkert ændringer i de skattemæssige rammer for indbetalinger. Senest i 2010 blev der indført et loft på 100.000 kroner over de årlige indbetalinger. Det har berørt den relativt lille gruppe, som har meget store pensionsindbetalinger, og det er slået igennem i indbetalingerne i 2009 såvel som i 2010. Imidlertid er skattemæssige forhold ikke nødvendigvis hele forklaringen. Tallene tyder på, at der også kan være tale om en generelt større appetit på livsvarige pensioner«, siger ATP's analysechef Ole Beier Sørensen.

Pension på plejehjemmet og en brandforsikring

Selvom livrenteprodukterne i stigende grad finder plads i danskernes hjerte, så er det ikke alle, der er lige begejstrede for pensionsformen.

Finansiell rådgiver og direktør Kim Valentín, Finanshuset i Fredensborg A/S, mener, at de livrenteprodukter, der udbydes på markedet, er for dyre og ufleksible: »Livrenter har det problem, at opsparingen ofte går tabt, når man dør. Derudover er der typisk ikke mulighed for, at man kan få flere penge udbetalt i starten af pensionstilværelsen. Og det er især her, at man har evnen til at bruge pengene. Der er jo ingen grund til at få en meget stor løbende pension på plejehjemmet,« siger Kim Valentín.

Det synspunkt er forbrugerøkonom i Nordea, Ann Lehmann Erichsen, ikke enig i. Hun mener, at det er fornuftigt, at danskerne i stigende grad placerer deres pensionsopsparing i livrenter.

»For det første har mange banker og forsikringsselskaber taget kritikken til sig og tilbyder nu livrenteprodukter, der inddebærer, at ægtefællen eller samleveren modtager livrenten, når opspareren dør. For det andet skal man huske på, at formålet med en livrente er livsvarig forsørgelse. Når man kritiserer livrenter for, at man mister sine penge, når man dør, så svarer det jo til at mene, at en brandforsikring er spild af penge, hvis ens hus ikke brænder,« siger Ann Lehmann Erichsen.

Centrale træk ved de tre pensionsformer

Livrente, ratepension og kapitalpension adskiller sig både på indbetalings- og udbetalingssiden. Det gælder fx i forhold til loft over indbetalinger, skattefradraget ved indbetaling, beskattningen ved udbetaling og reglerne for modregning i sociale ydelser.

Livrenten

Der er intet loft for indbetalinger på en livrente. Indbetalingerne kan trækkes fra i topskatten.

Livrenten kan udbetales, når man når pensionsalderen. Den udbetales i månedlige rater og fortsætter, så længe man er i live. Udbetalingerne beskattes som personlig indkomst.

Ratepensionen

Der er intet loft over indbetalinger på en ratepension, men det er kun de første 100.000 kr. om året, der kan trækkes fra i topskatten.

Ratepension udbetales løbende i en fast årrække – mindst ti år og højst 25 år. Udbetalinger beskattes som personlig indkomst.

Kapitalpensionen

Der kan maksimalt indbetales 46.000 kr. om året. Indbetalingerne kan trækkes fra i bundskatten, men ikke i topskatten.

Kapitalpensionen kan udbetales på én gang, når man når pensionsalderen. Ved udbetalingen skal der betales en afgift på 40 pct. til staten.

Skatteregler

I grove træk er reglerne som nedenfor. Kommunen kan oplyse de detaljerede regler.

Udbetalinger fra en *ratepension* modregnes i folkepensionens pensionstillæg og andre sociale ydelser efter særlige beløbsgrænser.

Udbetalinger fra en *livrente* modregnes i folkepensionens pensionstillæg og andre sociale ydelser efter særlige beløbsgrænser.

Udbetalte *kapitalpensioner* modregnes ikke i folkepensionens pensionstillæg og andre sociale ydelser. Generelt kan formue reducere visse sociale ydelser.

Efterløn

For modregningsregler i forhold til efterløn se www.pensionsstyrelsen.dk